

ROMÂNIA
JUDEȚUL SATU MARE
MUNICIPIUL SATU MARE
PRIMARUL MUNICIPIULUI

DISPOZIȚIA NR.212...../14.04.....2025

privind aprobarea Codului de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare

Primarul Municipiului Satu Mare,

Având în vedere referatul Compartimentului Resurse Umane cu nr. 23841/10.04.2025, prin care se propune emiterea prezentei dispoziții,

În conformitate cu prevederile Standardului 1 –Etica, integritatea din anexa nr. 1 la Ordinul nr. 600/2018, privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, cerințele SR EN ISO 9001:2015 - Sistemul de management al calității, precum și a informării cu nr. 21149/01.04.2025 realizate de Secretarul general al Municipiului Satu Mare,

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr. 53/2003 privind Codul Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Potrivit dispozițiilor art. 64 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul prevederilor art. 155 alin. (1) lit. d) coroborat cu alin. (5) lit. e) și ale art. 196 alin. (1) lit. b) din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

DISPUNE:

Art.1. Se aprobă Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare, conform Anexei parte integrantă a prezentei dispoziții.

Art.2. Prevederile din prezenta dispoziție pot fi contestate potrivit termenelor prevăzute de legea contenciosului administrativ.

Art.3. La data intrării în vigoare a prezentei își încetează aplicabilitatea prevederile Dispoziției nr. 960/16.09.2022 privind aprobarea Codului de conduită etică al salariaților din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare.

Art.4. Prezenta se comunică prin intermediul Secretarului General al Municipiului Satu Mare, în termenul legal, Instituției Prefectului-Județul Satu Mare și prin intermediul Compartimentului Resurse Umane conducătorilor de structuri din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare, în vederea aducerii de către acestea sub semnătură la cunoștința salariaților, se afișează la avizierul instituției și se publică pe site-ul instituției, secțiunea corespunzătoare.

PRIMAR
Kereskenyi Gabor

CONTRASEMNEAZĂ
Secretar general al municipiului,
Racolta Mihaela Maria

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

Anexa la Dispoziția nr. 212/14.04.2025

**Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și
personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare**

Aprobat, Conducătorul instituției PRIMAR KERESKÉNYI GÁBOR	Avizat, RMC Lazaroviči Angelica Claudia	Elaborat, Compartiment Resurse Umane Ulici Renata Claudia
--	---	---

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare

Prezentul Cod de conduită etică al salariaților din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare (denumit în continuare Cod de conduită etică) stabilește normele de conduită ale demnitarilor, funcționarilor publici și ale personalului contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare, indiferent de natura raportului juridic/raportului de muncă, definind valorile și principiile de conduită care trebuie aplicate în relațiile cu cetățenii, clienții, colaboratorii, partenerii și colegii. Totodată stabilește obligații, formulează principii fundamentale și definește obiective care trebuie respectate de întreg personalul care își desfășoară activitatea în cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare și servește drept ghid pentru creșterea răspunderii și a implicării întregului personal în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Acest Cod de conduită etică a fost întocmit în conformitate cu următoarele prevederi:

Legislația primară:

- Constituția României;
- O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 53/2003 privind Codul Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;
- Legea nr. 161 din 19 aprilie 2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției cu modificările și completările ulterioare.

Legislația secundară:

- Hotărârea Guvernului nr. 1.269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021—2025 și a documentelor aferente acesteia precum și a actelor administrative emise de Primarul Municipiului Satu Mare în aplicarea la nivelul entității a actului normativ, respectiv Declarației de aderare la valorile SNA cu nr. 18892/30.03.2022 precum și Planul de integritate al UAT Municipiul Satu Mare – SNA 2021-2025 aprobat prin dispoziția cu nr. 1256/21.12.2022;
- Regulamentul (UE) nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).
- Ordinul SGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/reviziei	MAI 2025		

- LEGE nr. 176 din 2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

Alte documente, inclusiv reglementări interne ale entității publice:

- Regulamentul de organizare și funcționare al Primăriei Municipiului Satu Mare, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Satu Mare nr. 237/11.07.2024 cu modificările aduse prin 404/19.12.2024
- Regulamentul Intern al Primăriei Municipiului Satu Mare;
- Procedurile operaționale/sistem elaborate/aprobate la nivelul entității conexe reglementărilor din prezentul Cod: Consilierea etică și monitorizarea respectării normelor de conduită, Pregătirea profesională continuă a personalului, Constituirea și activitatea de funcționare a Comisiei paritare, Constituirea și activitatea de funcționare a Comisiei de disciplină, Cercetarea disciplinară a personalului contractual, Protecția avertizorilor de interes public, Pantouflage, Aprobarea/modificarea/completarea Regulamentului Intern, Aprobarea/modificarea/completarea Codului de conduită, Desemnare/activitate responsabil declarații avere/interese, Prevenirea și soluționarea conflictelor de interese, Prevenirea și soluționarea situațiilor de incompatibilitate.

Termeni:

În înțelesul prezentului Cod de etică expresiile și termenii prevăzuți la art. 5 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare și la art. 3 din Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public au aceleași semnificații de mai jos:

- a. avertizor în interes public** - persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional
- b. avertizare în interes public** - înseamnă sesizarea făcută cu bună-credință cu privire la orice faptă care presupune o încălcare a legii, a deontologiei profesionale sau a principiilor bunei administrări, eficienței, eficacității, economicității și transparenței;
- c. buna-credință** – personalul Primăriei Municipiului Satu Mare trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile civile cu bună-credință, în acord cu ordinea publică și bunele moravuri, conform prevederilor art. 14 din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, cu modificările și completările ulterioare;
- d. comisie de disciplină** - înseamnă orice organ însărcinat cu atribuții de cercetare disciplinară, prevăzut de lege sau de regulamentele de organizare și funcționare a autorităților publice sau instituțiilor publice.
- e. consilier etic/responsabil cu monitorizarea respectării normelor de conduită** - funcționar public desemnat de conducătorul instituției/autorității publice, cu scopul de a asigura consilierea/asistența pe probleme de etică și monitorizarea respectării normelor de conduită profesională în cadrul instituției/autorității publice. Aceasta este o persoană din instituție cu o bună reputație profesională și personală, experiență și profesionalism, dovedite de-a lungul timpului.
- f. conflict de interese** - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct sau indirect, al funcționarului public contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției publice deținute.

- g. discriminare** – presupune orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice, conform prevederilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- h. etică** - etica în sectorul public acoperă patru mari domenii: stabilirea rolului și a valorilor serviciului public, precum și a răspunderii și nivelului de autoritate și responsabilitate; măsuri de prevenire a conflictelor de interese și modalități de rezolvare a acestora; stabilirea regulilor (standarde) de conduită a funcționarilor publici; stabilirea regulilor care se referă la neregularități grave și fraude.
- i. funcție** – scopul și ansamblul atribuțiilor stabilite de instituția publică, în temeiul legii, prin fișa postului;
- j. funcționar public** - persoana numită într-o funcție publică în condițiile OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ.
- k. funcția publică** - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților, stabilite în temeiul legii, în scopul exercitării prerogative lor de putere publică de către autoritățile și instituțiile publice.
- l. integritate** - caracter integru, sentiment al demnității, dreptății și conștiințozității, care servește drept călăuză în conduita omului; onestitate, cinste, probitate.
- m. hărțuire** – presupune orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv și care se sancționează contravențional, în condițiile legii, conform prevederilor art. 2 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- n. hărțuire morală la locul de muncă** – presupune orice comportament exercitat cu privire la un funcționar public sau personal contractual de către superiorul său ierarhic, de către un funcționar public sau personal contractual cu funcții de execuție sau și/sau de către un funcționar public sau personal contractual comparabil din punct de vedere ierarhic, în legătură cu raporturile de serviciu/muncă, care să aibă drept scop sau efect o deteriorare a condițiilor de muncă prin lezarea drepturilor sau demnității funcționarului public sau personalului contractual, prin afectarea sănătății sale fizice sau mentale ori prin compromiterea viitorului profesional al acestuia, comportament manifestat în oricare dintre următoarele forme: conduită ostilă sau nedorită; comentarii verbale; acțiuni sau gesturi, precum și orice comportament care, prin caracterul său sistematic, poate aduce atingere demnității, integrității fizice ori mentale a unui/unor funcționar/funcționari publici sau personal contractual, punând în pericol munca lor sau degradând

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

climatul de lucru, inclusiv stresul și epuizarea fizică, conform prevederilor art. 2 alin. (5¹) și alin. (5²) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare și care se sancționează disciplinar, contravențional sau penal, în condițiile legii;

- o. interes public** - acel interes care implică garantarea și respectarea de către instituțiile și autoritățile publice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte.
- p. interes personal**- orice avantaj material sau de altă natură, urmărit sau obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către funcționarii publici prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care au acces, ca urmare a exercitării funcției publice.
- q. informații referitoare la încălcări ale legii** - informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autorităților, instituțiilor publice sau în cadrul altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări;
- r. informație de interes public** - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitățile unei autorități publice ori instituții publice, indiferent de suportul ei.
- s. informație cu privire la date personale** - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.
- t. încălcări ale legii** - fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achizițiile publice; serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului; siguranța și conformitatea produselor; siguranța transportului; protecția mediului; protecția radiologică și siguranța nucleară; siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor; sănătatea publică; protecția consumatorilor; protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelelor și sistemelor informatice, prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 361/2022, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene; încălcări referitoare la piața internă, menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii;
- u. personal contractual sau angajat contractual** - persoana numită, pe bază de contract individual de muncă, într-o funcție în autoritățile și instituțiile publice în condițiile Legii nr. 53/2003 privind Codul Muncii, republicată, cu modificările ulterioare.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/reviziei	MAI 2025		

- v. prelucrarea datelor cu caracter personal** - orice operațiune sau set de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi: colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea către terți prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea .
- w. primăria municipiului** - structură funcțională fără personalitate juridică și fără capacitate procesuală, cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile autorității deliberative și dispozițiile autorității executive, soluționând problemele curente ale colectivității locale, constituită din: primar, viceprimar, administratorul public, consilierii primarului sau persoanele încadrate la cabinetul primarului și aparatul de Specialitate al primarului.
- x. răspunderea administrativă** - acea formă a răspunderii juridice care constă în ansamblul de drepturi și obligații de natură administrativă care, potrivit legii, se nasc ca urmare a săvârșirii unei fapte ilicite prin care se încalcă, de regulă, norme ale dreptului administrativ.
- y. raportare** - comunicarea orală sau scrisă de informații, potrivit modalităților prevăzute la art. 5 alin. (4) din Legea 361/2022 cu privire la orice faptă care reprezintă o încălcare a legii.
- z. serviciul public** - activitatea sau ansamblul de activități organizate de o autoritate a administrației publice ori de o instituție publică sau autorizată/autorizate ori delegată de aceasta, în scopul satisfacerii unei nevoi cu caracter general sau a unui interes public, în mod regulat și continuu.
- aa. valori etice** - valori ce fac parte din cultura entității publice și constituie un cod nescris, pe baza căruia sunt evaluate comportamentele. Separat de acesta, entitatea publică trebuie să aibă un cod de conduită/etic oficial, scris, care este un mijloc de comunicare uniformă a valorilor etice tuturor salariaților. Codul etic stabilește obligațiile care sunt rezultate din lege cărora trebuie să li se supună salariații, în plus peste cele rezultate ca urmare a raporturilor de serviciu/muncă: depunerea declarației de avere, a declarației pentru prevenirea conflictului de interese. Există și cazuri în care legea prevede incompatibilități pentru ocuparea unor funcții publice.

Capitolul I

Domeniul de aplicare și principiile generale aplicabile conduitei profesionale a demnitarilor, funcționarilor publici și a personalului contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare

Art.1 Domeniul de aplicare

- 1) Prezentul Cod de conduită etică reglementează normele de conduită profesională, civică și morală obligatorii pentru demnitari (Primarul și Viceprimarii Municipiului Satu Mare) funcționarii publici și personalul contractual încadrat cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată/determinat/mandatul Primarului/contract de management din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare, denumit în continuare generic personal.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

- 2) Codul de conduită cuprinde valorile și principiile pe care personalul din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare trebuie să le urmeze, răspunderea în cazul încălcării acestora, precum și modul de relaționare a personalului din cadrul instituției.
- 3) Prezentul Cod de conduită promovează valori precum transparența actului administrativ, onestitatea și integritatea în exercitarea diferitelor categorii de funcții, respectul față de cetățean și ceilalți beneficiari ai activității Primăriei Municipiului Satu Mare și orientarea administrației publice către nevoile acestora, profesionalism și inovație în exercitarea funcției publice, respectarea normelor de conduită, flexibilitate, adaptabilitate și dinamism, comunicare eficientă inter și intra-instituțională, care trebuie să guverneze comportament etic și profesional al personalului Primăriei Municipiului Satu Mare.

Art.2 Obiective

Obiectivele prezentului cod de conduită etică urmăresc să asigure creșterea calității serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocrăției și a faptelor de corupție din administrația publică, prin:

- a) reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului Primăriei Municipiului Satu Mare, al funcționarilor publici și al personalului contractual;
- b) informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea funcționarilor publici și a personalului contractual în exercitarea funcției;
- c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și personalul din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare;
- d) prevenirea încălcării principiilor și normelor de conduită, care contravin obiectivelor și valorilor instituției, care ar putea prejudicia activitatea și imaginea instituției și prestigiul funcției publice.

Art.3 Principiile generale

Principiile care guvernează conduita profesională a demnitarilor, funcționarilor publici și a personalului contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare sunt următoarele:

- **Supremația Constituției și a legii** - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;
- **Prioritatea interesului public, în exercitarea funcției deținute** - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
- **Asigurarea egalității de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice** - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

- **Profesionalismul** - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;
- **Imparțialitatea și independența** - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții sunt obligate să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes altul decât interesul public, în exercitarea funcției deținute;
- **Integritatea morală** - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții, le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;
- **Libertatea gândirii și a exprimării** - principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
- **Cinstea și corectitudinea** - principiu conform căruia în exercitarea diferitelor categorii de funcții ocupanții acestora trebuie să fie de bună-credință;
- **Deschiderea și transparența** - principiu conform căruia activitățile desfășurate în exercitarea diferitelor categorii de funcții sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor;
- **Responsabilitatea și răspunderea** - principiu potrivit căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții răspund în conformitate cu prevederile legale atunci când atribuțiile de serviciu nu au fost îndeplinite corespunzător.

Art. 4 Valori etice

- (1) Conducerea Primăriei Municipiului Satu Mare precum și funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare au obligația de a cunoaște și susține valorile etice și valorile instituției, de a respecta și aplica reglementările cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregulilor. La numirea în funcție și la un interval de 4 ani de la data numirii, personalul din cadrul autorității publice va reconfirma, printr-o declarație, cunoașterea și aderarea la principiile și valorile etice promovate și așteptate de conducerea acesteia.
- (2) Primarul și viceprimarii Municipiului Satu Mare sprijină și promovează prin deciziile lor și prin puterea exemplului personal, valorile etice, integritatea personală și profesională a salariaților/personalului.
- (3) Conducerea Primăriei Municipiului Satu Mare are obligația de a adopta un cod de conduită, de a dezvolta și de a implementa politici și proceduri privind integritatea, valori etice, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregulilor.
- (4) Conducerea Primăriei Municipiului Satu Mare, înlesnește comunicarea deschisă de către personalul instituției a preocupărilor acestora în materie de etică și integritate, prin desemnarea unui consilier de etică care să monitorizeze respectarea normelor de conduită la nivelul entității.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

- (5) Acțiunea de semnalare de către funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare trebuie să aibă un caracter transparent pentru eliminarea suspiciunii de delațiune și trebuie privită ca exercitarea unei îndatoriri profesionale.
- (6) Funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare care semnalează nereguli de care, direct sau indirect, au cunoștință sunt protejați împotriva oricăror discriminări, iar conducerea instituției are obligația de a întreprinde cercetările adecvate, în scopul elucidării celor semnalate și de a lua, dacă este cazul, măsurile ce se impun.

Art. 5 Valori fundamentale

- (1) **Angajamentul** – presupune dorința fiecărui angajat și a conducerii, de zi cu zi, de a progresa în exercitarea funcției deținute și de a-și îmbunătăți performanțele, conform planurilor de acțiune decise de comun acord pentru a asigura prestarea unor servicii de calitate.
- (2) **Lucrul în echipă** – angajații instituției trebuie să conlucreze și să primească sprijin din partea conducerii. Spiritul de echipă trebuie simțit și exprimat în relațiile cu ceilalți colaboratori, indiferent de originea lor culturală sau profesională.
- (3) **Demnitatea umană** – Fiecare salariat este unic și trebuie să i se respecte demnitatea. Fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității. Toți oamenii sunt tratați cu demnitate cu privire la modul lor de viață, cultură, credințele și valorile personale.

Capitolul II.

Primarul și Viceprimarii Municipiului Satu Mare

Art. 6 Respectarea Constituției și a legilor - art. 220 din OUG nr. 57/2019 - Primarul și Viceprimarii Municipiului Satu Mare sunt obligați să respecte Constituția și legile țării, precum și să se supună regulilor de curtoazie și disciplină și să nu folosească în cuvântul lor sau în relațiile cu cetățenii expresii injurioase, ofensatoare ori calomnioase.

Art.7. Buna credință și fidelitatea – art. 222 din OUG nr. 57/2019 - Primarul și Viceprimarii Municipiului Satu Mare, în calitatea lor de reprezentanți legali ai UAT Municipiul Satu Mare, au îndatorirea de a participa, pe durata mandatului, la exercitarea competențelor autorităților administrației publice locale din care fac parte sau pe care le reprezintă, după caz, cu bună-credință și fidelitate față de țară și de colectivitatea care i-a ales.

Art.8. Probitatea și discreția profesională- art. 223 din OUG nr. 57/2019 - Primarul și Viceprimarii Municipiului Satu Mare sunt obligați la probitate și discreție profesională.

Art.9. Cinstea și corectitudinea- art. 224 din OUG nr. 57/2019 - Primarul și Viceprimarii Municipiului Satu Mare trebuie să dea dovadă de cinste și corectitudine, le este interzis să ceară, pentru sine sau pentru altul, bani, foloase materiale sau alte avantaje nu pot face uz și nu se pot prevala de această calitate în exercitarea unei activități de interes personal.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

Art.10 Dispoziții privind obligațiile de informare – art. 225 din OUG nr. 57/2019 Primarul Municipiului Satu Mare prezintă anual, în fața autorității deliberative, un raport privind starea economică, socială și de mediu a UATM Satu Mare, respectiv viceprimarii, sunt obligați să prezinte un raport anual de activitate, care este făcut public.

Art.11 Regimul incompatibilităților – art.227 coroborat cu 462 alin (2) din OUG nr.57/2019 și ale art. 87 și 89 din Legea 161/2003

Funcția de primar și viceprimar, este incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

- a) funcția de prefect sau subprefect;
- b) calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, indiferent de durata acestuia;
- c) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație ori cenzor sau orice funcție de conducere ori de execuție la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, la regiile autonome de interes național, la companiile și societățile naționale, precum și la instituțiile publice, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație;
- d) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială;
- e) calitatea de comerciant persoană fizică;
- f) calitatea de membru al unui grup de interes economic;
- g) calitatea de deputat sau senator;
- h) funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat sau o altă funcție asimilată acestora;
- i) orice alte funcții publice sau activități remunerate, în țară sau în străinătate, cu excepția funcției de cadru didactic sau a funcțiilor în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale.

Primarul și viceprimarii nu pot deține, pe durata exercitării mandatului, funcția de consilier județean.

Primarul și viceprimarii pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice stel cu cum sunt reglementate la art. 462 alin. (2) din OUG nr. 57/2019

Art.12. Conflictul de interese -art. 228 din OUG nr. 57/2019 coroborat cu art. 76 din legea 161/2003 – Primarul și Viceprimarii Municipiului Satu Mare sunt obligați să nu emită un act administrativ sau să nu încheie un act juridic ori să nu emită o dispoziție, în exercitarea funcției, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul sau ori rudele sale de gradul I.

Art.13 Declarația de avere și declarația de interese – art. 229 din OUG nr. 57/2019 – Primarul și Viceprimarii Municipiului Satu Mare au obligația să depună și să actualizeze declarații de avere și de interese în conformitate cu prevederile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

Capitolul III

Normele generale de conduită profesională a funcționarilor publici și a personalului contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare

Art. 14 Respectarea Constituției și a legilor – art. 430 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația ca prin actele și faptele lor să promoveze supremația legii, să respecte Constituția și legile țării, statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor în relația cu administrația publică, precum și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu aplicarea normelor de conduită care rezultă din îndatoririle prevăzute de lege.
- (2) Funcționarii publici și personalul contractual trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor publice deținute.

Art. 15 Profesionalismul și imparțialitatea - art. 431 coroborat cu art. 551 alin. (1) din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual trebuie să exercite funcția publică cu obiectivitate, imparțialitate și independență, fundamentându-și activitatea, soluțiile propuse și deciziile pe dispoziții legale și pe argumente tehnice și să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice ori prestigiului corpului funcționarilor publici.
- (2) În activitatea profesională, funcționarii publici și personalul contractual au obligația de diligență cu privire la promovarea și implementarea soluțiilor propuse și a deciziilor, în condițiile prevăzute la alin. (1).
- (3) În exercitarea funcției deținute, funcționarii publici și personalul contractual trebuie să adopte o atitudine neutră față de orice interes personal, politic, economic, religios sau de altă natură și să nu dea curs unor eventuale presiuni, ingerințe sau influențe de orice natură.
- (4) Principiul independenței nu poate fi interpretat ca dreptul de a nu respecta principiul subordonării ierarhice.

Art. 16 Obligații în exercitarea dreptului la libera exprimare – art. 432 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual au dreptul la libera exprimare, în condițiile legii.
- (2) În exercitarea dreptului la liberă exprimare, funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a nu aduce atingere demnității, imaginii, precum și vieții intime, familiale și private a oricărei persoane.
- (3) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea.
- (4) În activitatea lor, funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale sau de popularitate. În exprimarea

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

opiniilor, aceștia trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

- (5) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația ca în afara exercitării atribuțiilor de serviciu să se abțină de la manifestări discriminatorii față de comunități etnice, religioase, minorități naționale, sexuale, care prin natura lor exced dreptul la opinie a acestora și care sunt în măsură să creeze tensiune între majoritate și minorități, amplificând eventualele stereotipuri și judecăți care există în societate.
- (6) Manifestarea unui comportament prevăzut la alin. (5) de către salariat constituie abatere disciplinară și atrage răspunderea disciplinară a acestuia potrivit legii.

Art. 17 Asigurarea unui serviciu public de calitate – art. 433 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor autorităților și ale instituțiilor publice.
- (2) În exercitarea funcției deținute, funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea autorității și instituției publice.

Art. 18 Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice– art. 434 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a apăra în mod loial prestigiul Primăriei Municipiului Satu Mare, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.
- (2) Funcționarilor publici și personalului contractuale este interzis:
- a. să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea Primăriei Municipiului Satu Mare în care își desfășoară activitatea, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
 - b. să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care Primăria Municipiului Satu Mare în care își desfășoară activitatea are calitatea de parte sau să furnizeze în mod neautorizat informații în legătură cu aceste litigii;
 - c. să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
 - d. să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva Primăriei Municipiului Satu Mare;
 - e. să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției, ale unor funcționari publici, ale personalului contractual, precum și ale persoanelor fizice sau juridice.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

- (3) Prevederile alin. (2) lit. (a-e) se aplică și după încetarea raportului de serviciu, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.
- (4) Prevederile prezentului Cod de conduită etică nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a funcționarilor publici și a personalului contractual de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

Art. 19 Obligația de a informa autoritatea sau instituția publică cu privire la situația personală generatoare de acte juridice – art. 435 din OUG nr. 57/2019

Funcționarul public și personalul contractual are îndatorirea de a informa autoritatea sau instituția publică, în mod corect și complet, în scris, cu privire la situațiile de fapt și de drept care privesc persoana sa și care sunt generatoare de acte administrative în condițiile expres prevăzute de lege.

Art. 20 Interdicții și limitări în ceea ce privește implicarea în activitatea politică – art. 436 din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual pot fi membri ai partidelor politice legal constituite, cu respectarea interdicțiilor și limitărilor prevăzute la art. 242 alin. (4) și art. 420 din OUG nr. 57/2019.
- (2) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația ca, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a convingerilor și preferințelor lor politice, să nu favorizeze vreun partid politic sau vreo organizație căreia îi este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice.
- (3) În exercitarea funcției publice, funcționarilor publici le este interzis:
- a. să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice, a organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, a fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, precum și pentru activitatea candidaților independenți;
 - b. să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;
 - c. să afișeze, în cadrul autorității/instituției, însemne ori obiecte inscripționate cu sigla și/sau denumirea partidelor politice, ale organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, ale fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, ale candidaților acestora, precum și ale candidaților independenți;
 - d. să se servească de actele pe care le îndeplinesc în exercitarea atribuțiilor de serviciu pentru a-și exprima sau manifesta convingerile politice;
 - e. să participe la reuniuni publice cu caracter politic pe durata timpului de lucru.

Art. 21 Îndeplinirea atribuțiilor - art. 437 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual răspund, potrivit legii, de îndeplinirea atribuțiilor ce le revin din funcția publică pe care o dețin, precum și a atribuțiilor ce le sunt delegate.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

- (2) Funcționarul public și personalul contractual au îndatorirea să îndeplinească dispozițiile primite de la superiorii ierarhici.
- (3) Funcționarul public și personalul contractual au dreptul să refuze, în scris și motivat, îndeplinirea dispozițiilor primite de la superiorul ierarhic, dacă le consideră ilegale. Acestea au îndatorirea să aducă la cunoștință, superiorului ierarhic al persoanei care a emis dispoziția, astfel de situații.
- (4) În cazul în care se constată, în condițiile legii, legalitatea dispoziției prevăzute la alin. (3), funcționarul public și personalul contractual răspund în condițiile legii.

Art.22 Limitele delegării de atribuții - art. 438 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții publice vacante se dispune motivat prin act administrativ de către persoana care are competența de numire/încadrare în funcția publică, pe o perioadă de maximum 6 luni într-un an calendaristic, în condițiile legii.
- (2) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții publice ocupate al cărei titular se află în concediu în condițiile legii sau este delegat în condițiile art. 504 din OUG nr. 57/2019 ori se află în deplasare în interesul serviciului se stabilește prin fișa postului și operează de drept, în condițiile prezentului cod.
- (3) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții publice nu se poate face prin delegarea tuturor atribuțiilor corespunzătoare unei funcții publice către același funcționar public. Funcționarul public/personalul contractual care preia atribuțiile delegate exercită pe perioada delegării de atribuții și atribuțiile funcției publice pe care o deține, precum și atribuțiile parțial preluate, cu excepția situației în care atribuțiile delegate presupun exercitarea controlului ierarhic asupra funcției deținute.
- (4) În situația în care funcția publică ale cărei atribuții sunt delegate și funcția publică al cărei titular preia parțial atribuțiile delegate se află într-un raport ierarhic de subordonare, funcționarului public/personalul contractual care preia atribuțiile delegate semnează pentru funcția publică ierarhic superioară.
- (5) Prin excepție de la alin. (3), atribuțiile funcției publice de secretar general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale pot fi delegate și în totalitate, pentru perioada prevăzută la alin. (1), conducătorului Serviciului Juridic din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare, cu obligația delegării atribuțiilor proprii către alți funcționari publici.
- (6) În situația în care la nivelul unității administrativ-teritoriale postul conducătorului compartimentului juridic este vacant sau temporar vacant, atribuțiile funcției publice de secretar general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale pot fi delegate și în totalitate, pentru perioada prevăzută la alin. (1), unui alt funcționar public, cu respectarea alin. (9).
- (7) Prin excepție de la alin. (3) și (9), în situația în care la nivelul aparatului de specialitate al primarului nu există un funcționar public căruia să îi fie delegate atribuțiile funcției de secretar general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, în condițiile alin. (5) sau (6), acestea sunt delegate unui alt funcționar public, în următoarea ordine:
 - a. unui funcționar public cu studii superioare de licență absolvită cu diplomă, în specialitate juridică sau administrativă;

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

b. unui funcționar public cu studii superioare de licență.

- (8) Delegarea de atribuții se face numai cu informarea prealabilă a funcționarului public căruia i se delegă atribuțiile.
- (9) Funcționarului public care preia atribuțiile delegate trebuie să îndeplinească condițiile de studii și de vechime necesare pentru ocuparea funcției publice ale cărei atribuții îi sunt delegate.
- (10) Nu pot fi delegate atribuții funcționarilor publici debutanți sau funcționarilor publici care exercită funcția publică în temeiul unui raport de serviciu cu timp parțial. Se aplică în mod corespunzător și personalului încadrat cu contract individual de muncă.
- (11) Funcționarii publici/personalul contractual pot îndeplini unele atribuții corespunzătoare unei funcții de demnitate publică, ale unei funcții de autoritate publică sau ale unei alte funcții publice, numai în condițiile expres prevăzute de lege.
- (12) În cazul funcțiilor publice de execuție vacante, cu excepția funcțiilor publice de auditor și consilier juridic, atunci când aceste funcții sunt unice în cadrul autorității sau instituției publice, atribuțiile pot fi delegate către cel puțin doi funcționari publici/personal contractual, cu respectarea prevederilor alin. (1) și (8) - (10).

Art. 23 Păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialitatea art. 439 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

Funcționarii publici și personalul contractual au obligația să păstreze secretul de stat, secretul de serviciu, precum și confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției publice/contractuale, în condițiile legii, cu aplicarea dispozițiilor în vigoare privind liberul acces la informațiile de interes public.

Art. 24 Interdicția privind acceptarea darurilor sau a altor avantaje – art. 440 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alții, în considerarea funcției lor publice, daruri sau alte avantaje.
- (2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) bunurile pe care funcționarii publici le-au primit cu titlu gratuit în cadrul unor activități de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției publice deținute, care se supun prevederilor legale specifice, sens în care se aplică procedura de sistem aprobată la nivel de entitate.

Art. 25 Utilizarea responsabilă a resurselor publice– art. 441 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual sunt obligați să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului și a unităților administrativ-teritoriale, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.
- (2) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând Primăriei Municipiului Satu Mare numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției publice deținute.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

- (3) Funcționarii publici și personalul contractual trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care le revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.
- (4) Funcționarilor publici și personalul contractual care desfășoară activități în interes personal, în condițiile legii, le este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica Primăriei Municipiului Satu Mare pentru realizarea acestora.

Art. 26 Subordonarea ierarhică art. 442 din OUG nr. 57/2019 coroborat cu art. 39 alin.(2) lit. a) din Codul Muncii

Funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a rezolva, în termenele stabilite de către superiorii ierarhici, lucrările și sarcinile repartizate.

Art. 27 Folosirea imaginii proprii – art. 443 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

Funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare le este interzis să permită utilizarea funcției publice/contractuale în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

Art. 28 Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri– art. 444 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Un funcționar public sau angajat contractual nu poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a Municipiului Satu Mare, supus vânzării în condițiile legii, în următoarele situații:
- a. când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;
 - b. când a participat , în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;
 - c. când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.
- (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesiunii sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a Municipiului Satu Mare.
- (3) Funcționarilor publici și personalului contractuale le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a Municipiului Satu Mare, supuse operațiunilor de vânzare, concesiune sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

Art. 29 Respectarea regimului juridic al conflictului de interese și al compatibilităților art. 445 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019 și procedurile de sistem aprobate la nivelul instituției

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților, precum și normele de conduită.
- (2) În aplicarea prevederilor alin. (1), funcționarii publici și personalul contractual al Primăriei Municipiului Satu Mare trebuie să exercite un rol activ, având obligația de a evalua situațiile care pot

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

genera o situație de incompatibilitate sau un conflict de interese și de a acționa pentru prevenirea apariției sau soluționarea legală a acestora.

- (3) În situația intervenirii unei incompatibilități sau a unui conflict de interese, funcționarii publici și personalul contractual al Primăriei Municipiului Satu Mare au obligația de a acționa conform prevederilor legale pentru încetarea incompatibilității sau a conflictului de interese, în termen legal.
- (4) La numirea într-o funcție publică, la încetarea raportului de serviciu, precum și în alte situații prevăzute de lege, funcționarii publici sunt obligați să prezinte, în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare, declarația de avere și declarația de interese. Declarația de avere și declarația de interese se actualizează anual, potrivit legii.
- (5) Funcționarii publici pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice și în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public potrivit fișei postului, cu respectarea programului de lucru prevăzut de lege sau de reglementările proprii ale instituțiilor în cadrul cărora sunt numiți.
- (6) Nu se află în situație de incompatibilitate funcționarul public care este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile post aderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, cu excepția funcționarilor publici care exercită atribuții ca auditor sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia și a funcționarilor publici care fac parte din echipa de proiect, dar pentru care activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de conflict de interese cu funcția publică pe care o ocupă.
- (7) Funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ nu pot să desfășoare activitate și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici.
- (8) Funcționarii publici nu pot fi mandatar ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția publică pe care o exercită.
- (9) Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectiv sunt soți sau rude de gradul I.

Art. 30 Activitatea publică– art. 446 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Comunicarea oficială a informațiilor și datelor privind activitatea Primăriei Municipiului Satu Mare, precum și relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către funcționarii publici desemnați în acest sens de către Primarul Municipiului Satu Mare, în condițiile legii.
- (2) Funcționarii publici și personalul contractual desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de Primarul Municipiului Satu Mare.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

- (3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, funcționarii publici și personalul contractual pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al Primăriei Municipiului Satu Mare în cadrul căreia își desfășoară activitatea.
- (4) Funcționarii publici și personalul contractual pot participa la elaborarea de publicații, pot elabora și publica articole de specialitate și lucrări literare ori științifice, în condițiile legii.
- (5) Funcționarii publici și personalul contractual pot participa la emisiuni audiovizuale, cu excepția celor cu caracter politic ori a celor care ar putea afecta prestigiul funcției publice.
- (6) În cazurile prevăzute la alin. (4) și (5), funcționarii publici și personalul contractual nu pot utiliza informații și date la care au avut acces în exercitarea funcției publice, dacă acestea nu au caracter public. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.
- (7) În exercitarea dreptului la replică și la rectificare, a dreptului la demnitate, a dreptului la imagine, precum și a dreptului la viața intimă, familială și privată, funcționarii publici și personalul contractual își pot exprima public opinia personală în cazul în care prin articole de presă sau în emisiuni audiovizuale s-au făcut afirmații defăimătoare la adresa lor sau a familiei lor. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.
- (8) Funcționarii publici și personalul contractual își asumă responsabilitatea pentru apariția publică și pentru conținutul informațiilor prezentate, care trebuie să fie în acord cu principiile și normele de conduită prevăzute de prezentul cod.
- (9) Prevederile alin (1)-(8) se aplică indiferent de modalitatea și de mediul de comunicare.

Art. 31 Cadrul relațiilor în exercitarea funcției

- (1) În relațiile cu personalul din cadrul instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și cu persoanele fizice sau juridice, funcționarii publici și personalul contractual sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.
- (2) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin:
 - a. întrebuițarea unor expresii jignitoare;
 - b. dezvăluirea unor aspecte ale vieții private;
 - c. formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.
- (3) Funcționarii publici și personalul contractual trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor cetățenilor. Funcționarii publici și personalul contractual au obligația să respecte principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, prin:
 - a. promovarea unor soluții similare sau identice raportate la aceeași categorie de situații de fapt;
 - b. eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătate, vârstă.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

- (4) Pentru realizarea unor raporturi sociale și profesionale care să asigure demnitatea persoanelor, eficiența activității, precum și creșterea calității serviciului public, se recomandă respectarea normelor de conduită prevăzute la alin. (1)-(3) și de către celelalte subiecte ale acestor raporturi.

Art. 32 Conduita în relațiile cu cetățenii – art. 447 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) În relațiile cu persoanele fizice și cu reprezentanții persoanelor juridice care se adresează Primăriei Municipiului Satu Mare, funcționarii publici și personalul contractual sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine, integritate morală și profesională.
- (2) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației, demnității, integrității fizice și morale a persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției publice, prin:
- a. întrebuițarea unor expresii jignitoare;
 - b. acte sau fapte care pot afecta integritatea fizică sau psihică a oricărei persoane.
- (3) Funcționarii publici și personalul contractual trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea legală, clară și eficientă a problemelor cetățenilor.
- (4) Pentru realizarea unor raporturi sociale și profesionale care să asigure demnitatea persoanelor, eficiența activității, precum și creșterea calității serviciului public, se recomandă respectarea normelor de conduită prevăzute la alin (1)-(3) și de către celelalte subiecte ale acestor raporturi.
- (5) Funcționarii publici și personalul contractual trebuie să adopte o atitudine demnă și civilizată față de orice persoană cu care intră în legătură în exercitarea funcției publice, fiind îndrituiți, pe bază de reciprocitate, să solicite acesteia un comportament similar.
- (6) Funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a asigura egalitatea de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu conform căruia funcționarii publici și personalul contractual au îndatorirea de a preveni și combate orice formă de discriminare în îndeplinirea atribuțiilor profesionale.

Art. 33 Conduita în cadrul relațiilor internaționale – art. 448 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) Funcționarii publici și personalul contractual care reprezintă Primăria Municipiului Satu Mare în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminare și alte activități cu caracter internațional au obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și Primăriei Municipiului Satu Mare pe care o reprezintă.
- (2) În relațiile cu reprezentanții altor state, funcționarilor publici și personalului contractual le este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.
- (3) În deplasările externe, funcționarii publici și personalul contractual sunt obligați să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și le este interzisă încălcarea legilor și obiceiurilor țării gazdă.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

Art. 34 Reguli de comportament și conduita în relația coleg – coleg

- (1) Între colegi trebuie să existe cooperare și susținere reciprocă motivate de faptul ca toți salariații sunt mobilizați pentru realizarea unor obiective comune, comunicarea prin transferul de informații între colegi fiind esențială în soluționarea eficientă a problemelor.
- (2) Colegii își datorează respect reciproc, considerație; dreptul la opinie, eventualele divergențe, nemulțumiri, apărute între aceștia se soluționează fără a afecta relația de colegialitate, evitându-se utilizarea cuvintelor, a expresiilor și gesturilor inadecvate.
- (3) Între colegi trebuie să existe sinceritate și corectitudine, opiniile exprimate să corespundă realității, eventualele nemulțumiri dintre colegi să fie exprimate direct, netendențios.
- (4) Relația dintre colegi trebuie să fie egalitară, bazată pe recunoașterea intraprofesională, pe colegialitate și performanță.
- (5) Înțelegere, respect și sprijin pentru persoanele cu nevoi speciale.
- (6) În relația dintre colegi trebuie permanent promovat spiritul de echipă, în măsura în care este posibil deciziile să fie luate în consens, manifestându-se deschidere la sugestiile colegilor, admitând critica în mod constructiv și responsabil dacă este cazul.

Aceeași conduită trebuie să se manifeste și în relațiile ierarhice/conducere-personal de execuție.

Art. 35 Obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor – art. 449 coroborat cu art. 551 alin. (3) din OUG nr. 57/2019

- (1) În procesul de luare a deciziilor, conducerea entității, personalul de conducere funcționarii publici și personalul contractual au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.
- (2) Funcționarilor publici și personalului contractual este interzis să promită luarea unei decizii de către Primăria Municipiului Satu Mare, de către alți funcționari publici/personal contractual, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.
- (3) Conducerea Primăriei, funcționarii publici de conducere și personalul contractual cu funcții de conducere sunt obligați să sprijine propunerile și inițiativele motivate ale personalului din subordine, în vederea îmbunătățirii activității Primăriei Municipiului Satu Mare în care își desfășoară activitatea, precum și a calității serviciilor publice oferite cetățenilor.
- (4) În exercitarea atribuțiilor de coordonare, precum și a atribuțiilor specifice conducerea Primăriei, funcțiilor publice de conducere, funcționarii publici/personalul contractual au obligația de a asigura organizarea activității personalului, de a manifesta inițiativă și responsabilitate și de a susține propunerile personalului din subordine.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

(5) Funcționarii publici/personalul contractual de conducere au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei personalului din subordine, în condițiile legislației specifice aplicabile fiecărei categorii de personal. În acest sens, aceștia au obligația:

- a. să repartizeze sarcinile în mod echilibrat, corespunzător nivelului de competență aferent funcției publice ocupate și carierei individuale a fiecărei persoane din subordine;
- b. să asigure coordonarea modului de îndeplinire a sarcinilor, cu valorificarea corespunzătoare a competențelor fiecărei persoane din subordine;
- c. să monitorizeze performanța profesională individuală și colectivă a personalului din subordine, să semnaleze în mod individual performanțele necorespunzătoare și să implementeze măsuri destinate ameliorării performanței individuale și, după caz, colective, atunci când este necesar;
- d. să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propun acordarea de stimulente materiale sau morale;
- e. să evalueze în mod obiectiv necesarul de instruire profesională al fiecărui subordonat și să propună participarea la programe de formare și perfecționare profesională pentru fiecare persoană din subordine;
- f. să delege sarcini și responsabilități, în condițiile legii, persoanelor din subordine care dețin cunoștințele, competențele și îndeplinesc condițiile legale necesare exercitării funcției respective;
- g. să excludă orice formă de discriminare și de hărțuire, de orice natură și în orice situație, cu privire la personalul din subordine.

(6) În scopul asigurării condițiilor necesare îndeplinirii cu imparțialitate a îndatoririlor ce decurg din raporturile ierarhice, funcționarii publici de conducere și personalul contractual cu funcții de conducere au obligația de a nu se angaja în relații patrimoniale cu personalul din subordine.

Art. 36 Obligația respectării regimului cu privire la sănătate și securitate în muncă

Conducerea Primăriei, funcționarii publici și personalul contractual au obligația de a se supune controlului de medicina muncii și expertizelor medicale ca urmare a recomandărilor formulate de medicul de medicina muncii, în condițiile legii și de respectare a reglementărilor interne în acest domeniu.

Art. 37 Protecția datelor

Primarul și Viceprimarii Municipiului Satu Mare, funcționarii publici și personalul contractual, este obligat să respecte confidențialitatea în legătură cu datele cu caracter personal, informațiile sau documentele clasificate despre care iau cunoștință în exercitarea atribuțiilor și sarcinilor de serviciu, conform legislației și procedurilor interne aprobate.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

Capitolul IV

Coordonare/monitorizare și control

Art. 38 Coordonarea, monitorizarea și controlul aplicării normelor de conduită profesională pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare se realizează de către consilierul de etică, desemnat prin dispoziția primarului activitatea desfășurată de către acesta fiind reglementată de procedurile operaționale/sistem aprobate la nivelul entității și actele normative în vigoare.

Art. 39 Semnalarea unor fapte de încălcare a legii de către funcționarii publici sau personalul contractual, prevăzute de lege ca fiind abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, și care constituie avertizare în interes public se desfășoară potrivit procedurii de sistem aprobate la nivelul instituției.

Capitolul V

Reguli privind răspunderea funcționarilor publici și ale personalului contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare

Art.40. (1) Funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare, sunt obligați să îndeplinească îndatoririlor ce le revin din exercitarea funcțiilor, atribuțiilor sau însărcinărilor de Primarul municipiului Satu Mare sau de șeful ierarhic superior, cu respectarea strictă a legilor și a normelor de conduită profesională, și să asigure ocrotirea și realizarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, fără să se folosească de funcțiile, atribuțiile ori însărcinările primite, pentru dobândirea pentru ele sau pentru alte persoane de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite.

(2). Încălcarea cu vinovăție de către funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare a îndatoririlor corespunzătoare funcției deținute și a dispozițiilor prezentului Cod de conduită etică constituie abatere disciplinară și atrage răspunderea administrativ-disciplinară, respectiv disciplinară a personalului instituție, în condițiile legii.

(3) Comisia de disciplină constituită în cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare are competența de a cerceta faptele sesizate ca abateri disciplinare săvârșite de către funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare, în condițiile legii, cu privire la cazurile de încălcare a normelor de conduită.

Art. 41. Funcționarii publici de conducere și personalul contractual cu funcții de conducere din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare urmăresc respectarea normelor de conduită de către personalul din subordine și propun măsuri adecvate pentru respectarea prezentului cod de conduită.

Art. 42. (1) În cazurile în care faptele săvârșite de către funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, sunt sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

(2) Funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare răspunde potrivit legii în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită, creează prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Codul	CC-01	Codul de conduită etică al demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul Primăriei municipiului Satu Mare	PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SATU MARE
Ediția/Revizia	II/1		
Data ediției/ reviziei	MAI 2025		

Art. 43. Funcționarii publici și personalul contractual din cadrul Primăriei Municipiului Satu Mare nu poate fi sancționat sau prejudiciat în niciun fel pentru sesizarea cu bună-credință a comisiei de disciplină competente, în condițiile legii, cu privire la cazurile de încălcare a normelor de conduită, precum și pentru faptul că s-au adresat consilierului de etică cu solicitarea de a primi consiliere cu privire la respectarea principiilor și normelor de conduită.

Capitolul VI

Dispoziții finale

Art. 44. Prevederile prezentului cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului Primăriei Municipiului Satu Mare de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii sau ca o derogare de la dreptul personalului Primăriei Municipiului Satu Mare de a face sesizări în baza Legii nr. 361/2022, cu respectarea scopului, responsabilităților și atribuțiilor funcției deținute, în conformitate cu fișa postului.

Art. 45. (1) Dispozițiile prezentului cod de conduită se completează cu prevederile legislației în domeniul funcției publice și al funcționarilor publici, legislației muncii, precum și cu cele ale legislației aplicabile demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual din administrația publică.

(2) Pentru funcționarii publici care desfășoară activități pentru care sunt aplicabile și reglementări cu caracter special și norme de conduită specifice, se aplică în mod corespunzător și aceste reglementări, respectiv aceste norme de conduită.

Art. 46 În aplicarea dispozițiilor privind principiile și normele de conduită în cazul funcționarilor publici și personalului contractual, orice activitate care implică prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu respectarea prevederilor legislației pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.